

13 בינואר, 2022

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר ניצן הורוביץ	פרופ' נחמן אש	פרופ' סלמאן זרקא
שר הבריאות	מנכ"ל משרד הבריאות	פרויקטור הקורונה
משרד הבריאות	משרד הבריאות	משרד הבריאות

באמצעות דוא"ל

שלום רב,

הנדון: עריכת חקירות אפידמיולוגיות באמצעות יישומון "וואטסאפ"

אנו, **עמותת פרטיות ישראל (ע"ר)**¹, מתכבדים לפנות אליכם בעניין השימוש הלא חוקי ביישומון 'וואטסאפ' (WhatsApp) לצורך עריכת חקירות אפידמיולוגיות אוטומטיות באמצעים טכנולוגיים, כדלקמן:

1. בחודשים האחרונים החל משרד הבריאות להפעיל שירותים אוטומטיים לעריכת חקירה אפידמיולוגית באמצעות יישומון הוואטסאפ. כך לדוגמה, אדם שאובחן כמאומת לקורונה מקבל את ההודעה הבאה:

"היי ***, שמי עדי הבוט של משרד הבריאות, נעים להכיר 😊 על פי הנתונים שיש בידי אובחנת חיובי לקורונה. אני אשמח שנשוחח כמה דקות. חשוב לי לשמוע מה שלומך, ולראות האם נוכל לחסוך לך תחקיר אפידמיולוגי עם נציג אנושי. שנתחיל?"

2. תחקיר אפידמיולוגי אוסף מטיבו מידע רגיש ואינטימי על אודות אנשים, לרבות מצב בריאותם, מקומות הימצאם המפורטים, עם מי נפגשו ופרטי הקשר של אותם מגעים. מידע זה כפוף לא רק להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הפרטיות**") אלא גם להוראות הסודיות והפרטיות בחוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996.

3. סעיף 20ח לפקודת הבריאות העם, 1940 (להלן: "**הפקודה**"), קובע כי חקירה אפידמיולוגית יכולה להתבצע אך ורק על-ידי חוקר אפידמיולוגי או על-ידי מי שהוסמך לכך. סעיף 20ח(ב) קובע את התנאים לעריכת חקירה אפידמיולוגית ע"י מי שאינו חוקר אפידמיולוגי, בין היתר: חתימה על התחייבות לסודיות, הכשרה לעניין הגנה על פרטיותם של נושאי המידע ופעילות בהנחיית משרד הבריאות. עריכת חקירות אפידמיולוגיות באמצעות חברת וואטסאפ, אינה עונה על התנאים לעיל, ולכן מהווה הפרה של הוראות סעיף 20ח לפקודה.²

4. בנוסף להפרה של הפקודה כאמור, השימוש בבוט פוגע בזכות החוקתית לפרטיות ואף מפר את הוראות חוק הגנת הפרטיות. נוסח הפנייה של הבוט לא כולל הודעה, כמתחייב מסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, בדבר האם חלה חובה חוקית להשיב ולמסור מידע, מהן מטרות איסוף המידע ולמי יימסר המידע.

1. פרטיות ישראל היא עמותת רשומה, הפועלת במטרה לשמור ולקדם את הזכות לפרטיות בישראל. עם חברי העמותה נמנים מומחים ומומחיות החתומים על המכתבים הקודמים בנושא הנדון. העמותה פועלת בהיבטים מגוונים ובהם קידום מהלכים להתאמת החקיקה לאתגרי הפרטיות של המאה ה-21, נקיטת צעדים משפטיים לצורך שמירה והגנה על הזכות לפרטיות, עידוד וקידום יוזמות טכנולוגיות המקדמות שילוב של פרטיות וחדשנות (Privacy by Design ו-Privacy Enhancing Technologies) והגברת המודעות לחשיבות הזכות לפרטיות בקרב הציבור הרחב בכלל והצעירים בפרט.

2. דגשים להגנה על פרטיות במסגרת חקירות אפידמיולוגיות לקטיעת שרשרת ההדבקה של נגיף הקורונה, הרשות להגנת הפרטיות, משרד המשפטים (25.11.20)

5. לפי מדיניות הפרטיות של חברת וואטסאפ, וואטסאפ אוספת מידע על אופן השימוש בשירות, לרבות אנשי הקשר ושירותים שמופעלים ביישומון. מידע זה משותף גם עם חברת האם של וואטסאפ - מטא, וגם עם חברות אחרות בקבוצת מטא (כגון פייסבוק). כך לדוגמה מתוך מדיניות הפרטיות -

- **“Information We Collect: Automatically Collected Information** - “We collect information about your activity on our Service like...how you interact with others using our Services (including when you interact with a business).”
- **“Information You And We Share – Information Associated With Your Account...** message receipts are available to anyone who uses our Services”
- **“What information does WhatsApp share with the Meta Companies?** - WhatsApp currently shares certain categories of information with Meta Companies. The information we share with the other Meta Companies includes your account registration information (such as your phone number)... service-related information, information on how you interact with businesses when using our Services...and other information identified in the Privacy Policy section entitled ‘Information We Collect’”.

6. כך למעשה, כאשר משרד הבריאות בוחר לשלוח הודעות וואטסאפ למאומתים, באמצעות שירותי “בוט”, הוא בהכרח משתף מידע רגיש על מאומתים בישראל עם חברת מטא (Meta Platforms Inc.), ועם החברה שבשליטתה: Facebook³. פעילות זו נעשית ללא הסכמה חופשית ומדעת של המאומת/ת, וללא הסמכה חוקית.

7. אנו מבינים כי מספר המאומתים הרב בישראל מטיל עומס בלתי סביר על מערך החקירות האפידמיולוגיות. עם זאת, אין זה ראוי כי משרד הבריאות יאסוף וישתף מידע בריאותי רגיש באמצעות חברה מסחרית, תוך הפרה של סודיות רפואית ופגיעה בזכות לפרטיות של החולים.

8. על מנת לעמוד בסטנדרטים הנדרשים בחוק ועל מנת להגן על פרטיות המאומתים/ות, במקום השימוש בוואטסאפ ופייסבוק, על משרד הבריאות להטמיע באתר של המשרד פלטפורמה מאובטחת לעריכת חקירות אפידמיולוגיות מהירות באמצעים טכנולוגיים, או לעבות את מערך החקירות האפידמיולוגיות האנושיות תוך שמירה על היבטי הפרטיות כנדרש

9. השעה דוחקת והצורך לא סובל דיחוי. אנו מקווים שמשרד הבריאות יפעל בעניין זה בכל הבהילות המתחייבת ומתוך הבנה שהגנה על הפרטיות, החשובה לאמון ולשיתוף הפעולה של הציבור, צריכה להתבצע גם במסגרת מאמצי ההתמודדות עם מגיפת הקורונה.

בכבוד רב,

עו"ד נעמה מטרסו,

מנכ"לית - פרטיות ישראל (ע"ר)

³<https://faq.whatsapp.com/general/security-and-privacy/what-information-does-whatsapp-share-with-the-facebook-companies>

העתקים:

עו"ד רז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי)
עו"ד טליה אגמון, הלשכה המשפטית, משרד הבריאות
עו"ד גלעד סממה, ראש הרשות להגנת הפרטיות, משרד המשפטים